

23.5.2026

SAK:n vastaukset Vihreiden puoluekokousaloitteisiin 2026

SAK on vastannut muutamii aloitteisiin, joita Vihreiden piirijärjestöt ja yhdistykset ovat jättäneet Vihreiden puoluekokoukselle. SAK on mukana 23. ja 24. toukokuuta 2026 Turussa, Kupittaaan palloiluhallissa järjestettävässä puoluekokouksessa.

Aloite 2. Ilmastonmuutoksen torjunta ja vastuut lain näkökulmasta

SAK kannattaa aloitetta. Ilmastolaki pitää päivittää EU2040-tavoitteiden tasolle. Hallituksen on myös seurattava, onko riittävät ilmastotoimet toimeenpantu ja esitettävä tarvittaessa lisätoimia, kuten esim. kiertotaloutta edistäviä toimia. On myös tärkeää, että valvontaviranomaisilla on riittävät resurssit seurata, ettei ilmasto- ja ympäristölainsäädäntöä kierretä tai rikota, ja oikeus määrittää vaikuttavia sanktioita.

Aloite 5. Vihreistä kohtuutalouspuolue

SAK kannattaa aloitetta osittain. SAK näkee tarpeelliseksi kehittää hyvinvoinnin mittareita. Pelkän BKT:n sijaan on tarkasteltava muita hyvinvoinnin mittareita kuten Aidon kehityksen indikaattoria (GPI). Talouskasvua ei pidä tavoitella hinnalla millä hyvänsä. Toisaalta BKT:n kasvun rajoittaminenkaan ei ole ratkaisu. Vihreä siirtymä edellyttää tuotantorakenteiden merkittävää uudistamista, mikä tarkoittaa mittavia investointeja esimerkiksi puhtaan energian tuottamiseen. Tämä todennäköisesti kasvattaa BKT:tä.

Aloite 9. Vihreät edistävät tekoälyn verottamista

SAK vastustaa aloitetta. Tekoälyn suora verottaminen heikentäisi todennäköisesti sen käyttöönottoa ja tuottavuuden kasvua Suomessa. Sen sijaan tekoälyn tuottamia hyötyjä kuten voittoja on syytä verottaa enemmän. Verotuksen painopisteen siirtäminen työstä kohti pääomaa on kannatettavaa.

Aloite 10. Kotitalousvähennys on poistettava

SAK kannattaa aloitetta osittain. Kotitalousvähennyksen maltilliset muutokset eivät tutkimusten mukaan juurikaan lisää remontteja, kasvata työllisyyttä tai vähennä harmaata taloutta. Sen kokonaan poistamisella voisi kuitenkin olla näihin vaikutuksia. SAK on vastustanut kotitalousvähennyksen korottamista ja kannattaa sen maltillista alentamista.

23.5.2026

Aloite 11. Lakkautetaan kotihoidontuki

SAK yhtyy aloitteessa mainittuihin näkökulmiin kotihoidon tuen vaikutuksista työllisyyteen, naisten työmarkkina-asemaan ja lasten varhaiskasvatuksesta saatuun hyötyyn. SAK ehdottaa omissa eduskuntavaalitavoitteissaan, että kotihoidon tukea lyhennetään niin, että sitä voidaan maksaa siihen saakka, kun lapsi täyttää 2 vuotta. Samalla SAK ehdottaa, että ansiosidonnaisten perhevapaiden kestoja pidennetään. Kuten aloitteessa todetaan, kotihoidon tuen käyttö on vähentynyt, mutta edelleen valtaosa sen käyttäjistä on naisia. Perhevapaaudistus ja sen myötä isille korvamerkitty pidempi vanhempainvapaa vähensi äitien kotihoidon tuen käyttöä. Edelleen suuri osa perheistä kuitenkin käyttää kotihoidon tukea edes lyhyen aikaa. Kotihoidon tuen käyttö liittyy erityisesti varhaiskasvatuspaikkojen saantiin: useimmiten lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen joko vuoden alussa tai elokuussa. Kotihoidon tukea käytetään siis usein muutamia kuukausia paikkaamaan ansiosidonnaisten vapaiden kestoja suhteessa varhaiskasvatuksen aloitukseen.

Aloite 13. Koulutuspolku kuntoon – jokaiselle lapselle yhtäläiset mahdollisuudet oppia

SAK pitää esitystä kannatettavana. Koulutusjärjestelmää pitää kehittää kokonaisuutena ja erityisesti nivelvaiheissa pitää huolehtia, että kaikilla on mahdollisuus opiskella yhdenvertaisesti.

Aloite 15. Toimia vammaisten ihmisten työllisyyden parantamiseksi Suomessa

SAK näkee tärkeänä, että vammaisille, pitkäaikaissairaille ja osatyökykyisille henkilöille avautuisi enemmän mahdollisuuksia osallistua työelämään. Työmarkkinoita koskevassa valmistelussa on tärkeää tehdä valmistelu yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Myös vammaisjärjestöillä on keskeinen rooli.

Aloite 16. Toimia täsmätyökykyisten työllisyyden parantamiseksi

SAK näkee tärkeänä, että vammaisille, pitkäaikaissairaille ja osatyökykyisille henkilöille avautuisi enemmän mahdollisuuksia osallistua työelämään. Työmarkkinoita koskevassa valmistelussa on tärkeää tehdä valmistelu yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Myös vammaisjärjestöillä on keskeinen rooli.

Aloite 17. Opiskelijoiden perustulokokeilu

SAK ei kannata perustuloa. Opiskelijoiden toimeentuloa pystytään parhaiten parantamaan opintotukijärjestelmää kehittämällä. SAK on huolissaan lainapainotteisuuden jatkuvasta lisääntymisestä opintotuessa.

23.5.2026

Aloite 18. Muistipolku ja vierelläkulkija – muistisairauksien hoitopolun uudistaminen

Myös SAK tukee tavoitetta muistisairauksien varhaiseen tunnistamiseen sekä tarvittaviin hoitoihin ja palveluihin. Muistisairaus voi kohdata vielä työelämässä toimiviakin, jolloin myös työterveyshuollosta saatava työkyvyn tuki ja tarvittaessa työn mukautukset auttavat jäljellä olevan työkyvyn hyödyntämisessä. Työssäkäyviensä omaishoitajien työssä jaksamista tulisi tukea mm. varmistamalla riittävien vapaapäivien toteutuminen sekä palvelujen tarjoaminen niin, että työssäkäynti on mahdollista.

Aloite 20. Sateenkaareva asunnottomuus päivänvaloon!

SAK kannattaa ylipäätään asunnottomuuden vähentämistä Suomessa, myös sateenkaarevien. Esitettyjen ratkaisujen ohella asuntopolitiikalla on merkittävä rooli asunnottomuuden hoidossa. Tuetun, kohtuuhintaisen asuntotuotannon asemaa on tällä hallituskaudella heikennetty, mutta järjestelmän tulevaisuus on turvattu.

Aloite 21. Vaihdevuosioreiden aiheuttamien terveysongelmien alidiagnosointi ja diagnosoinnin viiveet kansanterveydellisenä huolenaiheena

Gynekologisten sairauksien diagnosoinnissa ja hoidossa on puutteita, jotka heikentävät naisten elämänlaatua ja työkykyä. Palvelujen laatua ja saatavuutta on parannettava sekä tarjottava koulutusta ammattilaisten osaamisen ja asenteiden parantamiseksi. Myös työterveyshuollossa tulee tunnistaa gynekologisten sairauksien ja oireiden mahdollinen vaikutus työkykyyn sekä tarjota näihin ongelmiin palveluja samojen periaatteiden mukaisesti kuin muihinkin sairauksiin. Naisen terveys on paljon muutakin kuin gynekologiaa, joten myös muissa sairauksissa tulee nykyistä paremmin huomioida oirekuvan vaihtelu ja hoitovasteen erot naispotilailla.

Aloite 25. Digitaalisesti itsenäinen Suomi

Aloite on kannatettava. Riippuvuutta amerikkalaisista teknologiajäteistä on vähennettävä määrätietoisesti sekä turvallisuus- että taloussyistä. Toimia on tehtävä sekä kansallisella tasolla että EU-tasolla. On toimittava siten, että nykyistä suurempi osuus tietojärjestelmäinvestoinneista kohdistuu eurooppalaisiin yhtiöihin. Suomen on järkevää seurata Ranskan esimerkkiä.

Aloite 26. Turvallisempi Suomi onnistuneemman kotoutumisen kautta

SAK pitää kotoutumista hyvin tärkeänä ja vaatii sille riittäviä resursseja. Kotoutumispalvelut ovat tutkimuksen mukaan hyvin kustannustehokkaita. SAK korostaa, että kotoutumis- ja kielikoulutuspalvelut tulee laajentaa myös työperäisille maahanmuuttajille.

23.5.2026

Aloite 27. Sijoitussäästötili otettava käyttöön Suomessa

SAK ymmärtää tavoitteen ja jakaa käsityksen kansankapitalismista, mutta ei jaa aloitteen esitettyä toteutusta. Verojärjestelmää ei pidä monimutkaistaa ja veropohjaa ei pidä heikentää entisestään. Lisäksi sijoitussäästötilin hyödyt kohdentuisivat pääosin suurituloisille. SAK on vastustanut myös osakesäästötiliä ongelmallisena.